

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση της ευρωπαϊκής οικονομίας»

COM(2014) 168 final

(2014/C 451/15)

Εισηγητής: ο κ. Smyth

Συμεινισηγητής: ο κ. Farrugia

Στις 14 Μαρτίου 2014, και σύμφωνα με το άρθρο 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να ζητήσει από την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή την εκπόνηση γνωμοδότησης με θέμα:

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση της ευρωπαϊκής οικονομίας

COM(2014) 168 final.

Το ειδικευμένο τμήμα «Οικονομική και Νομισματική Ένωση, οικονομική και κοινωνική συνοχή», στο οποίο ανατέθηκαν οι σχετικές προπαρασκευαστικές εργασίες, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 17 Ιουνίου 2014.

Κατά την 500ή σύνοδο ολομέλειας, της 9ης και 10ης Ιουλίου 2014 (συνεδρίαση της 9ης Ιουλίου 2014), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση με 139 ψήφους υπέρ, 2 κατά και 3 αποχές.

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1 Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει σε γενικές γραμμές την υπό εξέταση ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία αποτελεί συνέχεια της πράσινης βίβλου με θέμα τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση της ευρωπαϊκής οικονομίας⁽¹⁾. Η ανακοίνωση αποτελεί θετική εξέλιξη στον διάλογο για την εξεύρεση της καλύτερης πολιτικής όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη κάλυψη των αναγκών της Ευρώπης σε επενδύσεις.

1.2 Η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή οφείλει να δρα εντός του πεδίου των αρμοδιοτήτων της, ενώ παράλληλα ενθαρρύνει την πραγματοποίηση των ενδεδειγμένων θεσμικών αλλαγών και αλλαγών σε θέματα πολιτικής τόσο παγκοσμίως όσο και σε επίπεδο κρατών μελών. Τούτο είναι ιδιαίτερα σημαντικό μέσα στο περίγραμμα των εθνικών και διεθνών ρυθμιστικών καθεστώτων που επηρεάζουν το αιώτερο χρονοδιάγραμμα των επενδυτικών αποφάσεων. Για παράδειγμα, στα φορολογικά συστήματα πολλών κρατών μελών υφίσταται μια τάση υπέρ της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων μέσω δανεισμού, η οποία λειτουργεί ως κίνητρο για τις τελευταίες να καταφεύγουν στον δανεισμό αντί του μετοχικού κεφαλαίου προκειμένου για τη χρηματοδότησή τους. Εφόσον το ζητούμενο όμως είναι η σταθερή και μακροχρόνια χρηματοδότηση μιας επιχείρησης, πρέπει να ενθαρρυνθούν τα κράτη μέλη να προκρίνουν την ευρύτερη χρήση επενδύσεων σε μετοχικό κεφάλαιο. Συνεπώς, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να ασκήσει την επιρροή της προς αυτήν την κατεύθυνση.

1.3 Οι περισσότερες από τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην ανακοίνωση κρίνονται ορθές και συνεπείς με την προσπάθεια ενίσχυσης μιας προοπτικής μακροπρόθεσμων επενδύσεων. Χρειάζονται εδώ και τώρα νέα μέσα για την εφαρμογή αυτών των μακροπρόθεσμων επενδύσεων (π.χ. τα ομόλογα έργων στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020») και άρα η ΕΟΚΕ προτρέπει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προβεί στην εφαρμογή τους το συντομότερο δυνατό.

1.4 Βασική προϋπόθεση για την προαγωγή της ακόμα πιο μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης της οικονομίας είναι η ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης. Πρέπει η νομισματική πολιτική να είναι συμβατή με τις μακροπρόθεσμες επενδύσεις, συνοδευόμενη από τα κατάλληλα επιτόκια τόσο για τους επενδυτές όσο και για τους αποταμιευτές. Η ΕΟΚΕ επικροτεί την προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να διερευνήσει το ζήτημα των αποσπασματικών διακρατικών ροών αποταμιεύσεων και να αξιολογήσει κατά πόσο είναι εφικτή η ανάπτυξη ενός προϊόντος αποταμίευσης σε ευρωπαϊκή κλίμακα.

1.5 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι παρουσιάζεται σήμερα μοναδική ευκαιρία διάρθρωσης, ανάπτυξης και εφαρμογής ενός ενωσιακού πλαισίου μακροπρόθεσμων επενδύσεων βασισμένου στις εμπεριστατωμένες αναλύσεις –μεταξύ άλλων– της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Ινστιτούτου Διεθνών Οικονομικών (IIF) και της Ομάδας των 30. Τα εμπόδια που πρέπει να ξεπεραστούν για την επίτευξη βιώσιμης μακρόπνοης χρηματοδότησης είναι αρκετά γνωστά και έγκεινται στα εξής πέντε ζητήματα:

- Παροχή κινήτρων στους επενδυτές να λαμβάνουν τις επενδυτικές αποφάσεις τους με πιο μακρόπνοη προοπτική.
- Δημιουργία νέων μεσαζόντων και μέσων με έμφαση στις μακροπρόθεσμες επενδύσεις.

⁽¹⁾ COM(2013) 150 final/1 και COM(2013) 150 final/2.

- Ανάπτυξη αγορών δανειακών και μετοχικών κεφαλαίων για τη διεύρυνση του φάσματος των χρηματοδοτικών μέσων.
- Μέρηνα ώστε οι κεφαλαιακές ροές από το ένα κράτος στο άλλο να γίνονται ομαλά και να ευνοούν τις μακροπρόθεσμες επενδύσεις.
- Καλύτερη συστημική ανάλυση κατά την εκπόνηση της μελλοντικής ρυθμιστικής πολιτικής.

Η ΕΟΚΕ παρατηρεί ότι με την ανακοίνωση σημειώνεται πρόοδος στην προσπάθεια επίτευξης αυτών των στόχων και ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διατηρήσει και να επιταχύνει αυτήν την πρόοδο στις ερχόμενες προτάσεις με θέμα τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση.

2. Συνέχεια της πράσινης βίβλου για τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση

2.1 Με την ανακοίνωσή της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανταποκρίνεται ουσιαστικά στην επιτυχημένη διαδικασία διαβούλευσης που διεξήχθη μέσω της δημοσίευσης της πράσινης βίβλου για τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση της ευρωπαϊκής οικονομίας τον Μάρτιο του 2013 ⁽²⁾. Το έγγραφο αυτό περιέχει αρκετές προτάσεις και μέτρα για την υπέρβαση των εμποδίων στην περαιτέρω διάθεση δημόσιων και ιδιωτικών κεφαλαίων υπέρ της μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης. Κατά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ενώ οι τράπεζες θα εξακολουθήσουν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην παροχή μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης, αυτή πρέπει να στηρίζεται –μέσω της παροχής κινήτρων– και σε εναλλακτικά μη τραπεζικά κεφάλαια με προέλευση το Δημόσιο, τους θεσμικούς επενδυτές (ασφαλιστικές εταιρείες και συνταξιοδοτικά ταμεία), τις εναλλακτικές εταιρείες επενδυτικών κεφαλαίων, τα κρατικά επενδυτικά κεφάλαια κ.λπ.

2.2 Τα μέτρα που προτείνονται στην υπό εξέταση ανακοίνωση επικεντρώνονται στα εξής:

- i) Διάθεση ιδιωτικών κεφαλαίων υπέρ της μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης.
- ii) Καλύτερη αξιοποίηση της δημόσιας χρηματοδότησης.
- iii) Ανάπτυξη των κεφαλαιαγορών.
- iv) Ευκολότερη πρόσβαση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση.
- v) Προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων.
- vi) Ενίσχυση του συνολικού περιβάλλοντος για τη βιώσιμη χρηματοδότηση.

Επίσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει δημοσιεύσει πρόταση για την αναθεώρηση της οδηγίας με θέμα τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων που προσφέρουν υπηρεσίες επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών (ΙΕΣΠ) ⁽³⁾ με σκοπό την υποστήριξη της περαιτέρω ανάπτυξης των επαγγελματικών συντάξεων, ενός σημαντικού τύπου μακροπρόθεσμων θεσμικών επενδυτών στην ΕΕ. Συν τοις άλλοις, έχει εκδώσει την ανακοίνωση για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων της συμμετοχικής χρηματοδότησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση ⁽⁴⁾, μιας ολοένα και πιο διαδεδομένης πηγής χρηματοδότησης ΜΜΕ.

3. Προτεινόμενα μέτρα

3.1 Διάθεση ιδιωτικών κεφαλαίων υπέρ της μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης

3.1.1 Αναπόφευκτα προκύπτουν δύο αντικρουόμενες τάσεις: από τη μία πλευρά οι αυξημένες υποχρεώσεις των τραπεζών όσον αφορά τα αποθέματά τους σε κεφάλαιο και ρευστά διαθέσιμα και την ανάγκη να καταστούν πιο ανθεκτικές· από την άλλη πλευρά, η βούληση να μην τους επιβάλλονται υπερβολικές απαιτήσεις, οι οποίες θα μπορούσαν να τις αποθαρρύνουν από την παροχή μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης στην πραγματική οικονομία. Η κατάλληλη εξισορρόπηση των δύο αυτών σημαντικών επιδιώξεων της δημόσιας πολιτικής μόνο εύκολη δεν είναι. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εξετάσει την καταλληλότητα του κανονισμού για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις ως προς τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση, καθώς και κατά πόσο οι προτάσεις για τον δείκτη κάλυψης ρευστότητας και τον δείκτη καθαρής σταθερής χρηματοδότησης ενδέχεται να λειτουργήσουν ανασταλτικά για τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση από τον τραπεζικό τομέα.

3.1.2 Κατά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αφ' ης στιγμής ολοκληρωθούν η τραπεζική ένωση και οι μεταρρυθμίσεις στον τραπεζικό τομέα, θα επανέλθει η εμπιστοσύνη στον χρηματοπιστωτικό τομέα και θα περιοριστεί σημαντικά ο κατακερματισμός του. Πιο συγκεκριμένα, οι πρόσφατες προτάσεις για τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις των τραπεζών με τον διαχωρισμό των βασικών χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της πραγματικής οικονομίας από πιο ρισκοκίνδυνες χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες αναμένεται να βοηθήσουν τις τράπεζες να αναλάβουν εκ νέου τον παραδοσιακό τους ρόλο ⁽⁵⁾. Στη γνωμοδότησή για τη δέσμη διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων η ΕΟΚΕ τάσσεται υπέρ των προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

⁽²⁾ COM(2013) 150 final/1 και COM(2013) 150 final/2.

⁽³⁾ COM(2014) 167 final.

⁽⁴⁾ COM(2014) 172 final.

⁽⁵⁾ Οι προτάσεις αυτές εξετάζονται στη γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ με θέμα «Διαρθρωτική μεταρρύθμιση των τραπεζών της ΕΕ» (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην ΕΕ).

3.1.3 Όπως τα πιο ενδιαφέροντα σημεία της ανακοίνωσης αφορούν τους κανόνες λειτουργίας των ασφαλιστικών εταιριών και των συνταξιοδοτικών ταμείων στις μακροπρόθεσμες επενδύσεις. Η τροποποιημένη οδηγία «Φερεγγυότητα II» θα τεθεί σε ισχύ από τις αρχές του 2016 και αναμένεται να παρέχει στις ασφαλιστικές εταιρίες τη δυνατότητα να επενδύουν σε κάθε μορφή στοιχείων ενεργητικού που υπάγονται στην αρχή της «συνετής διαχείρισης». Αυτό θα μπορούσε να συμβάλει στην ανάπτυξη βιώσιμων αγορών τιτλοποιημένων μέσων. Ως προς τα ασφαλιστικά ταμεία, έχουν διατυπωθεί προτάσεις για την ανάπτυξη, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΑΑΕΣ), ενός πλαισίου για τη δημιουργία ενιαίας αγοράς ατομικών συντάξεων στην Ευρώπη με τη συνακόλουθη ενεργοποίηση της δυνατότητας μεγαλύτερων μακροπρόθεσμων αποταμιεύσεων.

3.1.4 Όσον αφορά την αύξηση της ιδιωτικής χρηματοδότησης μακροπρόθεσμων επενδύσεων, η ΕΟΚΕ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διεξαγάγει μελέτη σκοπιμότητας με θέμα την ενεργοποίηση των κρατικών επενδυτικών ταμείων, παράλληλα με περισσότερο κλασικά μακροπρόθεσμα κεφάλαια όπως αυτά των συνταξιοδοτικών ταμείων και των μεγάλων ασφαλιστικών εταιριών.

3.1.5 Στη γνωμοδότησή της με θέμα τη σχετική πράσινη βίβλο ⁽⁶⁾, η ΕΟΚΕ εισηγείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διερευνήσει το ενδεχόμενο καθιέρωσης ενός αποταμιευτικού λογαριασμού ενωσιακής κλίμακας για την αξιοποίηση των μακροπρόθεσμων αποταμιεύσεων. Πλέον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα προβεί στην εκπόνηση μελέτης για τα κωλύματα στη σύσταση ενός τέτοιου διακρατικού μηχανισμού αποταμιεύσεων στην ΕΕ.

3.2 Καλύτερη αξιοποίηση της δημόσιας χρηματοδότησης

3.2.1 Ως προς την αποτελεσματικότερη χρήση της δημόσιας χρηματοδότησης εν είδει μακροπρόθεσμων επενδύσεων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιλέγει μέτρα, με τα οποία προσδοκά να ενθαρρύνει την ευρύτερη συνεργασία μεταξύ εθνικών και περιφερειακών τραπεζών πρόωξης, της ΕΤΕπ — ΕΤαΕ και άλλων πολυμερών τραπεζών ανάπτυξης όπως η ΕΤΑΑ. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η πρόσφατη συγκρότηση του Strategic Banking Corporation of Ireland (Στρατηγικός Τραπεζικός Φορέας Ιρλανδίας), μιας κοινοπραξίας της ιρλανδικής κυβέρνησης, της ΕΤΕπ και της τράπεζας KfW ⁽⁷⁾, η οποία θα διαθέσει περίπου 800 εκατ. ευρώ για τη δανειοδότηση των ιρλανδικών ΜΜΕ. Εξάλλου, έχει κατατεθεί ανάλογη πρόταση για τον καλύτερο συντονισμό και συνεργασία των εθνικών οργανισμών εξαγωγικών πιστώσεων. Αμφότερες δε οι προτάσεις είναι ευπρόσδεκτες.

3.3 Ανάπτυξη των κεφαλαιαγορών

3.3.1 Σε πολλές προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θίγεται το θέμα της υπανάπτυξης των κεφαλαιαγορών στην Ευρώπη. Στην ανακοίνωση επισημαίνεται ότι, παρά τη μεγέθυνση της αγοράς εταιρικών ομολόγων τα τελευταία χρόνια, αυτή εξακολουθεί – όπως και οι ευρωπαϊκές αγορές μετοχικών κεφαλαίων – να είναι κατακερματισμένη και ελάχιστα ελκυστική για τις ΜΜΕ και τις μικρές εταιρίες μεσαίας κεφαλαιοποίησης ως πηγή πιο μακροχρόνιας χρηματοδότησης. Ως απάντηση σε αυτόν τον κατακερματισμό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεσμεύεται να διενεργήσει μελέτη σχετικά με το εάν, πέραν της οδηγίας MiFID 2 ⁽⁸⁾, είναι απαραίτητη η λήψη περαιτέρω μέτρων για να καταστεί δυνατή η δημιουργία μιας εύρωστης δευτερογενούς αγοράς εταιρικών ομολόγων με επαρκή ρευστότητα. Επίσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναλαμβάνει να διερευνήσει κατά πόσο θα πρέπει να επεκταθούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας για επενδύσεις από τους ΟΣΕΚΑ ⁽⁹⁾ σε τίτλους εισηγμένους στις αγορές ανάπτυξης ΜΜΕ.

3.3.2 Από την αρχή της χρηματοπιστωτικής κρίσης, ο όρος «τιτλοποίηση» παραπέμπει αυτομάτως στα ενυπόθηκα δάνεια υψηλού κινδύνου στις ΗΠΑ και τα σχετικά εγγυημένα δανειακά ομόλογα και συμφωνίες ανταλλαγής κινδύνων αθέτησης. Αιτία της ολέθριας εξέλιξης της αγοράς των παραγώγων δεν ήταν η τιτλοποίηση των ίδιων των στοιχείων ενεργητικού, αλλά η ακατάλληλη οικεία νομοθεσία, η έλλειψη κατανόησης και η απληστία τόσο των αγοραστών όσο και των πωλητών. Πλέον, η χρήση της τιτλοποίησης έχει επανέλθει για τα καλά στα πλαίσια της χάραξης πολιτικής. Από το 2011 εφαρμόζονται ανά την ΕΕ απαιτήσεις διατήρησης κινδύνου και έχουν ενισχυθεί οι υποχρεώσεις γνωστοποίησης πληροφοριών έτσι ώστε οι επενδυτές να έχουν καλύτερη εικόνα των χρηματοπιστωτικών μέσων στα οποία επενδύουν. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι της άποψης ότι πλέον υπάρχουν περιθώρια παγίωσης βιώσιμων αγορών τιτλοποίησης με την κατάλληλη προληπτική διάκριση των προερχόμενων από τιτλοποίηση τίτλων προς διαπραγμάτευση. Μολονότι, κατ' αρχήν, η ΕΟΚΕ τάσσεται υπέρ της σταδιακής χρήσης της τιτλοποίησης, συνιστά αυτή να γίνεται με προσοχή έτσι ώστε να εφαρμόζεται μέσα σε ένα άρτια ρυθμισμένο πλαίσιο.

3.3.3 Επιπροσθέτως, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεσμεύεται να συνεργαστεί με την Επιτροπή Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας (BCBS) και τη Διεθνή Οργάνωση Επιτροπών Εποπτείας Χρηματοστηρίων (IOSCO) για τον καθορισμό και την εφαρμογή παγκόσμιων προτύπων διατήρησης κινδύνου, διαφάνειας και συνέπειας στις τιτλοποιημένες αγορές. Συν τοις άλλοις, αναλαμβάνει να επανεξετάσει μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους τον τρόπο ρύθμισης των καλυμμένων ομολόγων στον κανονισμό περί κεφαλαιακών απαιτήσεων (ΚΚΑ/CRR) με σκοπό τη δημιουργία της βάσης για μια ολοκληρωμένη αγορά καλυμμένων ομολόγων. Συνακόλουθα, με την εν λόγω επανεξέταση αναμένεται να επισπευσθεί η διενέργεια της μελέτης με θέμα την καθιέρωση ενός ενωσιακού πλαισίου για τα καλυμμένα ομόλογα.

⁽⁶⁾ ΕΕ C 327 της 12/11/2013, σ. 11.

⁽⁷⁾ Γερμανική κρατική τράπεζα ανάπτυξης.

⁽⁸⁾ Οδηγία για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων.

⁽⁹⁾ Οδηγία για τους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (2001/107/ΕΚ και 2001/108/ΕΚ).

3.3.4 Στην υπό εξέταση ανακοίνωση επανεξετάζεται το ζήτημα των ιδιωτικών τοποθετήσεων και, δεδομένου ότι αυτές μπορούν να προσφέρουν μια εναλλακτική λύση στη χορήγηση τραπεζικών δανείων και στη δημόσια έκδοση εταιρικών ομολόγων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναλαμβάνει αφ' ενός μεν να προβεί στην ανάλυση θετικών παραδειγμάτων από τις αγορές ιδιωτικών τοποθετήσεων στην Ευρώπη και αλλού, αφ' ετέρου δε να εκπονήσει περαιτέρω προτάσεις τέτοιων τοποθετήσεων στην ΕΕ.

3.4 Ευκολότερη πρόσβαση των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση

3.4.1 Στην ανακοίνωσή της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θίγει το επίμαχο ζήτημα της διευκόλυνσης της πρόσβασης των ΜΜΕ σε πιο μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση. Το ζήτημα αυτό ετέθη και στο σχέδιο δράσης του 2011 για τη χρηματοδότηση των ΜΜΕ· έκτοτε έχει σημειωθεί περιορισμένη πρόοδος. Η απουσία κατάλληλων, συγκρίσιμων, αξιόπιστων και άμεσα διαθέσιμων πιστωτικών πληροφοριών για τις ΜΜΕ θεωρείται το κυριότερο κώλυμα στην προσπάθεια των τελευταίων να βρουν διέξοδο προς τις κεφαλαιαγορές. Μία από τις αιτίες αυτής της ανεπάρκειας είναι ο κατακερματισμός των εθνικών πηγών τέτοιου είδους ενημέρωσης.

3.4.2 Σε μια πρόσφατη σημαντική μελέτη⁽¹⁰⁾ του, το Διεθνές Χρηματοπιστωτικό Ινστιτούτο (IIF) υποστηρίζει ότι αυτές οι ασυμμετρίες στην ενημέρωση παρακωλύουν σε μεγάλο βαθμό τόσο τη βραχυπρόθεσμη όσο και τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση των ΜΜΕ. Το Διεθνές Χρηματοπιστωτικό Ινστιτούτο προτείνει μια σειρά μέτρων για τη μείωση των εν λόγω κωλυμάτων. Τα μέτρα αυτά συμπεριλαμβάνουν τη μεγαλύτερη χρήση ψηφιακών αποθετηρίων με τυπικές υποβολές για επιχειρηματικά μητρώα, γραφεία στατιστικών στοιχείων, αξιολογήσεις τραπεζικών πιστώσεων και άλλους δανειστές. Τα εν λόγω εθνικά αποθετήρια δεδομένων πιστωτικού κινδύνου πρέπει να ενοποιηθούν με το European Data Warehouse, με απώτερο στόχο τη δημιουργία μιας ευρωπαϊκής κεντρικής τράπεζας δεδομένων σχετικά με τις πιστώσεις. Το Διεθνές Χρηματοπιστωτικό Ινστιτούτο ζητά τη θέσπιση πανευρωπαϊκών προτύπων για τη συλλογή πληροφοριών και την υποβολή εκθέσεων ώστε να καταστούν δυνατές οι διεταιρικές και διεθνικές αναλύσεις. Ακόμη καλύτερα δε, χάρη στις πιο επίκαιρες πληροφορίες σχετικά με τις οικονομικές επιδόσεις των ΜΜΕ, οι δανειστές θα έχουν τη δυνατότητα να προβαίνουν σε καλύτερη αξιολόγηση και στην ορθότερη αποτίμηση του κινδύνου. Οι προτάσεις του Διεθνούς Χρηματοπιστωτικού Ινστιτούτου είναι σαφώς πιο μεγαλεπήβολες από αυτές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και, άρα, η ΕΟΚΕ καλεί τη δεύτερη να βρει επειγόντως μια λύση σε αυτά τα εθνικά ζητήματα ενημέρωσης — εμπιστευτικότητας.

3.4.3 Η ΕΟΚΕ κρίνει θεμιτή την ανάθεση σε περιφερειακούς φορείς ανάπτυξης επίσημου ρόλου στις αξιολογήσεις κινδύνου των ΜΜΕ. Οι περισσότερες περιφέρειες της ΕΕ διαθέτουν ήδη τέτοιους φορείς και ορισμένοι εξ αυτών παρέχουν ήδη στις ΜΜΕ χρηματοδότηση με δανειακά και μετοχικά κεφάλαια. Συχνά αυτοί οι φορείς γνωρίζουν καλύτερα τις ΜΜΕ, τους ιδιοκτήτες και τους διαχειριστές τους απ' ό,τι οι τράπεζες και, άρα, η ΕΟΚΕ προτείνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διερευνήσει τον εν δυνάμει ρόλο τους ως τοπικών εκτιμητών κινδύνου.

3.4.4 Συν τοις άλλοις, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναλαμβάνει να αναβιώσει τον διάλογο μεταξύ των τραπεζών και των ΜΜΕ με στόχο τη βελτίωση των χρηματοοικονομικών γνώσεων των ΜΜΕ, ιδίως όσον αφορά τις απαντήσεις των τραπεζών στις αιτήσεις για δάνεια. Και σε αυτό το σημείο, η μελέτη του Διεθνούς Χρηματοπιστωτικού Ινστιτούτου είναι πιο φιλόδοξη καθότι προτείνεται η ενημέρωση των ΜΜΕ ως προς τις διαθέσιμες εναλλακτικές λύσεις χρηματοδότησης και τα οφέλη της συμμετοχής σε εναλλακτικά χρηματοδοτικά προγράμματα· άποψη την οποία συμμερίζεται η ΕΟΚΕ.

3.5 Προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων στις υποδομές

3.5.1 Όσον αφορά τις επενδύσεις στις υποδομές, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί ότι η ασυνέχεια των διαθέσιμων πληροφοριών ανά την Ευρώπη ως προς τις αποδόσεις των δανείων για έργα υποδομής αποτελεί εμπόδιο στην περαιτέρω συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα σε αυτές τις επενδύσεις. Εμπορικά ευαίσθητα δεδομένα και το ζήτημα της εμπιστευτικότητας εκ μέρους των τραπεζών και των επενδυτών κεφαλαίου συχνά παρεμπόδιζαν την ευρύτερη κυκλοφορία των σχετικών πληροφοριών. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτίθεται να εξετάσει τη σκοπιμότητα της προαιρετικής διάθεσης μέσω ενιαίας δικτυακής πύλης των υφιστάμενων πληροφοριών σχετικά με τα επενδυτικά σχέδια και έργα υποδομών από τις εθνικές, περιφερειακές και δημοτικές αρχές. Ομοίως προτείνεται η διάθεση συνολικών και τυποποιημένων πιστωτικών στατιστικών για τα δάνεια σε έργα υποδομής. Η ΕΟΚΕ προσυπογράφει αυτές τις προτάσεις.

3.6 Ενίσχυση του ευρύτερου πλαισίου για τη βιώσιμη χρηματοδότηση

3.6.1 Εκτός από τις προαναφερθείσες επιμέρους δράσεις, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξετάζει το ευρύτερο πλαίσιο για τη βιώσιμη χρηματοδότηση ως προς την εταιρική διαχείριση, τα λογιστικά πρότυπα, τη φορολογία και το νομικό περιβάλλον. Θα εξετάσει το ενδεχόμενο να υποβάλει πρόταση αναθεώρησης της οδηγίας για τα δικαιώματα των μετόχων με σκοπό την καλύτερη ευθυγράμμιση των μακροπρόθεσμων συμφερόντων των θεσμικών επενδυτών, των διαχειριστών στοιχείων ενεργητικού και των επιχειρήσεων. Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει αυτήν την αναθεώρηση της οδηγίας με σκοπό την ενθάρρυνση της πιο μακρόπνοης συμμετοχής των μετόχων.

⁽¹⁰⁾ Restoring Financing and Growth to Europe's SMEs («Η επαναφορά της χρηματοδότησης και της ανάπτυξης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της Ευρώπης» — 2013).

3.6.2 Επίσης, θα αξιολογηθούν τα καθεστώτα της συμμετοχής των εργαζομένων στο μετοχικό κεφάλαιο (Employee Share Ownership/ESO) και της οικονομικής συμμετοχής των εργαζομένων (Employee Financial Participation/EFP) ανά την ΕΕ, με στόχο τον εντοπισμό των εμποδίων στη διακρατική εφαρμογή τους και την εξεύρεση λύσεων. Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτίθεται να εξετάσει κατά πόσο είναι ενδεδειγμένη η χρήση της εύλογης αξίας στην αναθεώρηση της λογιστικής των χρηματοπιστωτικών μέσων (ΔΠΧΑ 9) ως προς τα επιχειρηματικά υποδείγματα μακροπρόθεσμης επένδυσης. Συν τοις άλλοις, εντός του 2014, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα προβεί σε διαβούλευση για να εξετάσει αφ' ενός μεν την περίπτωση ενός απλουστευμένου λογιστικού προτύπου για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των εισηγμένων ΜΜΕ, αφ' ετέρου δε τη χρησιμότητα ενός ολοκληρωμένου, αυτοτελούς λογιστικού προτύπου για τις μη εισηγμένες ΜΜΕ.

3.6.3 Στην ανακοίνωση αναγνωρίζεται η μεροληψία υπέρ της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων μέσω δανεισμού ανά τα κράτη μέλη της ΕΕ. Συνέπεια αυτής είναι οι επιχειρήσεις να προτιμούν τον δανεισμό έναντι της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου. Το συγκεκριμένο πεδίο βρίσκεται εκτός των αρμοδιοτήτων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με αποτέλεσμα η μόνη δέσμευση που διατυπώνεται στην ανακοίνωση — μέσω των ανά χώρα συστάσεων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου — να είναι η προαγωγή περισσότερων επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου. Τέλος, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτίθεται να προβεί στην επανεξέταση της προσφάτως δημοσιευθείσας σύστασής της με θέμα την έγκαιρη αναδιάρθρωση των βιώσιμων επιχειρήσεων και τη δυνατότητα να δίνεται μια δεύτερη ευκαιρία στους επιχειρηματίες που έχουν πτωχεύσει. Επίσης, θα δημοσιεύσει έκθεση με θέμα την ισχύουσα νομοθεσία σχετικά με την εκχώρηση απαιτήσεων έναντι τρίτων. Η ΕΟΚΕ εκφράζει τη σύμφωνη γνώμη της με αυτές τις προτάσεις.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2014

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Henri MALOSSE
